

ד.ו.ב.ק.

הגדרלת באתר בישראל

תשבץ העולם הזה 1216

יוסף מגלד, כרך בתשבץ זה את שתי האבותיו. אהבתו לספרות בלשית, שגיבוריה ממלאים את התשבץ במאוזן ובמאונך ואת חברתו, אהבתו השנייה, שתרתמה את חלקה בחיבור התשבץ והתמונה המצורפת אליו. יוסף מבטיח

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13	12	11		10
			18	17		16		15
		19						20
			24		23	22		21
						26		25
		28		27				29
				32		31	30	
		33						34
				37		36		35
								39
		43	42		41		40	
								44
		47		46				45
								49
				52	51		50	
								54
				57	56	55		53
								59
				60				

מ א ו ו ו : 1 ארם
ענף. (4 סופר מתח
אנלי ספורסם. (10
אות עברית. (11 ה
קלף החוק. (13 נהר
בספון הארץ. (14
לבוש הודי. (15
דמות שקסטרית. (17
שני עמודים. (19
לא עבה. (20 ראש
ממשלתו הוא 30
מאווו. (22 חידק.
דולק בתנוכה. (25
נמצא בפנים. (28
תיבתו של נוח
נעצרה שם. (30 ראש
ממשלתו של 20 מ'
אווו. (32) לא ישן.
עיר עתיקה. (33
מנת אוכל. (34
לא עדין. (37 ארון.
שליח. רץ. (41
סופיעה במשפט. (42
ענף. (44 אחד מ'
ספרי המתח של
אנתה כריסטי. (46
שם המשפחה הוא 3

נושא פרסים. (18 דמות בלשית ספורסמת של אנתה כריסטי. (21 קדומת שם הולנדית. (22 מקוה מים. (24 כועס. (26 מעלה... בידו. (28) לא טוב. (29 דמותו הבלשית של 4 מאונך. (31) בכל יום המישי... (32) לא דק. (35) נמצא בים. (37) צעיף. (38) פתח. (40) דואר אוויר. (41) ענו. (43) צווארון. (45) הבאת סחורות. (46) לחלית בנדים. (47) התכתשות, גרוש. (49) מקום. (52) אחורי הגוף. (54) נהר אפריקאי. (56) מנעול בסחון. (58) הגיע.

מאונך. (48) שלהבת. (50) חן. (51) מסנורה בחיפה. (53) זכות הלא של המעצי מות. (55) קריאת צער. (57) מלת שלילי. (58) בתוכו. (59) צפור המבשרת את התורף. (60) פסת.

מ א ו נ : (1) מנורת חשמל. (2) נהר ב' איטליה. (3) שמו הפרטי של הסוכן הפרדלי שהתפרסם בפקחותו בספרות הבלשית. (5) מכשיר ענניים. (6) כלי רכב. (7) לנישאת כלי אוכל. (8) שושנה. (9) בכל מנריה. (12) לנישאת מצרכים. (15) עוד הפעם. (16) מפעל

בעולם

צרפת

בילבול ותוכן

הפעם ירד המסחה לחלוטין. בפעמים קודמות, כאשר הצביעו מדי פעם למעלה מ-90 אחוז מן האוכלוסיה המוסלמית באלג'יריה למען צרפת, העמידו הכל פנים כאילו היתה זאת הצבעה חופשית — כמו הצבעת ערבי המשולש למען מועמדי מפא"י. השבוע לא היתה כל העמדת פנים.

"להחרים את ההצגה!" ערב ה' מישאל, עברו ראשי המשטר ההג'ולי בי מיסקדות הצבא הצרפתי באלג'יריה, הודיעו לכל מפקד מקומי: אתה אחראי אישית להצבעת המוסלמים במחוזך. אם המוסל'ים מים יצביעו "לא", יהיה זה סוף הקאריירה הצבאית שלך. כי פירוש הדבר יהיה, כי אתה מצביע "לא".

המפקדים הבינו את הרמז, וכך, משך שלושה ימים, הופיעו מכוניות הצבא ה' צרפתי בכל כפר ועיירה, העמיסו את ה' מוסלמים על המכוניות, הובילום בעזרת חתמלקעים אל הקלפיות. במקומות שהיתה התנגדות, נערך טבח. התוצאה: כל ה' מוסלמים שהצביעו, הביעו אמון גדול בני שיא ההג'ול. משמע: הצבא נשאר נאמן לנישאי.

אולם האפתעה הגדולה באה בערים. שם אי אפשר היה לערוך טבח, ולא להוביל את הבוחרים במשאיות צבאיות. כי בערים פקוחה עינו של העולם. ובערים קיימים עתה רובעים שלמים ששום חייל צרפתי אינו מעז להראות בהן את פניו, אלא אם כן מוכן הוא לקרברחוב סוער.

בערים שולט הפלג, כפי ששלטה הסוכ' נות היהודית בערים העבריות של א"י ה' מג'וריות. בהתאם לפקודת הממשלה הזמ' גיית של הרפובליקה האלג'ירית, החרימו המוסלמים את ההצגה. למעלה מ-30 אחוז מתושבי אלג'יריה, וקרוב 90 אחוז מן ה' בוחרים המוסלמים בערים, נמנעו מהצבעה. היה זה אחד הניצחונות המכריעים ביותר של מלחמת השיחור. 8 בינואר הוכח סופית כי הפלג מייצג את העם האלג'ירי. **הגנרל רימה שוב.** שונה לגמרי היה המצב בצרפת עצמה. למעלה ממחצית הבוחרים הצביעו בעד ההג'ול. כמעט רבע הצביע נגד, וכמעט רבע נמנע מהצבעה. דוברי המימטר, בעיקר קול ישראל, מיהרו להודיע כי זהו "ניצחון מזהיר של הנישאי ההג'ולי".

ניצחון — בשביל מה? ההצבעה עצמה נערכה על שתי שאלות חסרות כל משמ' עת, בנוגע להקמת רשויות של קהילינגים מוסלמים באלג'יריה. חלק מאומרי הכן, האמין כי ההג'ול יתחיל עתה במשאומתן עם הפלג, כפי שרמו ערב המישאל. חלק אחר האמין כי ההיפך נכון: שנתה יקים ההג'ול ממשלה אלג'ירית של קהילינגים, יגביר את המלחמה בלוחמי השיחור.

טען סרבאן שרייבר, עורך לאכספורט: "השאלה האמיתית במישאל היתה צריכה להיות כך: האם אתה נותן אמון בכושרו ובכנותו של ההג'ול, למרות שאינו יכול לגלות את כוונותיו ברבים, ולמרות שאינו יכול לגלות כיצד השתנו דעותיו מאז כיש' לון שיחותיו עם נציגי הפלג? בעלון האם אתה מאמין כי הוא חותר להשגת התנאים הטובים ביותר כדי להיכנס למשאומתן לשלום עם הלאומים האלג'יריים?"

מיד עם גמר מניין הקולות הודיע ה' נשיא: לפי שעה אין לו כל תוכנית לחשו את המשאומתן עם הפלג. הגנרל הער' מומי הצליח שוב לרמות את אורחיו.

אם כן ואם לא אף שמיבצע המימרה הצליח, כמו כל מישאל עם מסוג זה, לא השתנה מאומה. השינוי האמיתי בא מכיוון אחר, וחשיבותו רבה לגבי העתיד.

ערב המישאל התכנסו נציגי שלוש מפ' לגות השמאל של צרפת — מן הקומוניס'טים ועד מנדס'פראנס, מהם אומרי "כן" ומהם אומרי "לא". הם הסכימו על מצע אחיד: "אנו מאשרים כי צורך חיוני הוא להיכנס למשאומתן עם ממשלת אלג'יריה הזמנית, שהיא הנציגה העיקרית של הכו' חות הלאומיים באלג'יריה".

הכרוז מנדס'פראנס: "לולא היה נערך כל מישאל, הינו אומרים: משאומתן. מא' חר שנערך מישאל עם, אנו אומרים: משא' ומתן. אם יהיה רוב לכן, אנו נומר: משא' ומתן. אם יהיה רוב ללא, אנו נומר: משא' ומתן".

המישאל, בו ניצח ההג'ול הודות לתמיכתו המלאה של הצבא — המתנגד לשלום ב' אלג'יריה — לא קירב את השלום. הוא רק הגביר את הבילבול המתוכנן.

(החשך בעמוד 23)

אמנות

תיאטרון

הסירוף המסוכן

נשואיו של האדון מיסיסיפי (הביי' מה: מחזה מאת פרידריך דרנמאט; תרגום — נתן זך; הבימוי — צבי פרידלנד) הוא מחזה אולטרה-מודרני, שכמו כל ביטוי של אמנות מודרנית אינו זוכה באהדתו של הקהל המתקשה להבינו ואף מרגיז את המבקרים — מאחר שאינו כפוף לחוקים לפיהם הם נוהגים לחרוץ את משפטים.

מחזהו של המחזאי השוויצ'י, מחבר ביי' קורה של הגברת הזקנה, הוא אחאנגאדי עז לקיצוניות. בעצם בחירתו עשתה הבימה צעד נועז, אולם הבימה ביטלה את ערכו של צעד זה, שעה שמסרה אותו לביוס בידי במאי שלא ירד לעומקו, ובכך שלא טרחה להכין את הקהל לקראתו. קהל החזוה במ' חזה זה ללא הכנה מוקדמת, ללא הדרכה והסברה, משול לבן גיוגול המתכוונן בציוור אבסטרקטי.

דרנמאט כתב את האדון מיסיסיפי לפני עשר שנים. מאז טרחה, שינה הסיף והשמיט הרבה במחזה. הבימה מציגה את נוסחתו האחרונה — מחזה גאונ'י, מכריק וסאר' קאסטי. דרנמאט רצה להעלות במחזה זה על הבמה לא פחות מאשר תמונת העולם בו אנו חיים כיום, על כל המתרחש בו.

החדר המשמש רקע להתפתחות העלילה אינו אלא כבואת העולם — מתמטט, צבוע ומתחסה, בו מורח ומערב מתסלים זה את זה, בו שולטים הפוליטיקאים חטרי-האיר' אלים, בו אין ערך ליחסי-אנוש, האהבה היא מזויפת. עשוית גבס, המשפט הוא קריק' טורה, המדע עוזר להמית במקום להחיות, והצדיקים המעטים שנותרו בו הינם דמויות מגוחכות.

זונה כסמל למוסר. את כבואת העולם שוקר דרנמאט על פניהם של חמשת גיי' בוריה-מחזה, בציוור מקלה של שלושה אנשים. מיסיסיפי, הגיבור, (שמעון פינקל) תובע כללי במדינה אלמונית, הוא סמל כל המושחת והרקוב בעולם המערבי. הוא מס' מל את הפאשיונים הקולוניאליים ("אני עוסק באיסוף תחריטים ישנים, נופים אידיאליים, המשקפים לנגד עיני את מצבו הבראשיתי החף מכל פשע של הטבע"). את המשפט המסולף, החוק הצבוע והאמונה העיוורת, אנסטסיה (עדה פלדל), זונה גשמית ומכובדת היתה רק את חייה הרגע היא סמל למוסר המערבי, נשואיהם של מיסיסיפי ואנסטסיה, שרצחו את בניווגם הקודמים, מאפשרים לשניהם להתקיים איכשהו יחד, למרות שנשואיהם הם בבחינת גיהנום לכל אחד מהם.

סנט'קלוד (מישה אשורב) "אורח ברית' המועצות, קולונל בצבא האדום, אורח כבוד של רומניה, חבר בית הנבחרים האלבני וחבר הפוליטביורו של הקומוניס'טים" הוא סמלה של העריצות והמהפכה לשמה המת' עטפת באינטל הקומוניס'טים.

הגראף בודו פון איבלחה (יוסף בנאי) אינו אלא הקריקטורה של הישרים והתמימים בעולם המתמוטט ואילו שר המשפטים (ארי קוסאי) הוא נציגם של הפוליטיקאים האר' פורטוניסטים ("אידיאליים זה דבר טוב ויפה, אבל עלי להשאר צמוד לאפשרי, ולדעת להסתדר בלעדיהם, אם אינני נושא באותה שעה גאונ'ים").

בית-משפחה רציני. דמויות אלה שילב דרנמאט בעלילה בלשית-פוליטית, ה' הולכת ונעשית מטורפת לקראת סיומה, מבולבלת וחסרת שחר, משם כמו העולם עצמו, לצורך זה השתחרר דרנמאט מכבלי

הכרומה המקובלים, הפך את המחזה על ראשו בהקדימו את הסוף להתחלה, בהש' תמשו באמצעי-תפאורה בלתי רגילים ובמצ' בים בלתי הגיוניים, ובעברו חליפות מסיגי' נון גרוטסקי לטראגי.

הבמאי פרידלנד לא ירד לעומקם של הדברים ובמקום העלות מזה מטורף על בית-משפחה גדול אחר, התיחס ברצינות יתר לפרטים, ולהוראותיו של המחבר, ה' כתובות באותה ציניות, בה כתוב המח' זה עצמו. מבין השחקנים מצליחים רק פינקל ובנאי לשאת את עומס תפקידיהם.

עדה פלדל הורסת את חלקה במחזה, בהת' עסקה בחייוני קולה של חנה מרון במקום לשחק. ארי קוסאי לא רק שאינו מעורר דמיון לפוליטיקאי המצטייר במחזהו של דרנמאט, אלא אף בולע את משפטיו בצורה שקשה להבינו. גם מישה אשורב רציני ומאופק למדי בתפקידו.

למרות זאת נשאר עדיין במחזה כוח רב, המסוגל, כשלעצמו, לספק חוויה מעניינת לשוחרי תיאטרון טוב.